

REDACTIA

Arad, Doak Foronoz-utosa nr. 20.

ABONAMENTUL

Pentru Austro-Ungaria:
 pe un an . . . . . 20 cor.
 pe 1/2 an . . . . . 10 „
 pe 1/4 an . . . . . 5 „
 pe o lună . . . . . 2 „

Tril de Duminecă pe an
 4 coroane.

Pentru România și străinătăți
 pe an 40 franci.

Manuscrise nu se înapoiază.

ADMINISTRAȚIA

Arad, Doak Foronoz-utosa nr. 20

INSERTIUNILE:

do un șir garmond: prima
 dată 14 bani; a doua oară
 12 bani; a treia oară 8 b
 de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele, cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte în Arad.

Telefon pentru oraș și comitat 502

Scrieri nefrancate nu se primesc

TRIBUNA POPORULUI

PROGRAM CONTRADICTORIU.

(vg.) Contele Tisza István în primul său program de guvernare a enunțat principiul, cari stăteau în perfectă consonanță cu adevăratele interese de stat ale Ungariei.

Stat compus din mai multe popoare, cari în totalitatea lor cu numărul întrec chiar națiunea maghiară, Ungaria nu poate deveni stat național, în adevăratul înțeles al cuvântului, de cât numai nimicind cu desăvârșire toate acestea popoare nemaghiare.

Raportul de forțe între poporul maghiar și popoarele nemaghiare ale Ungariei este însă astfel proporționat, că nimicirea acestor din urmă și contopirea lor în națiunea ethnică maghiară nu se poate face, dacă peste tot se poate face, de cât numai prin lupte uriașe, cari de-ar avea ca rezultat chiar stăpânirea nemaghiarilor, vor mistui însă totodată și puterile rasei maghiare în așa măsură, că noul stat național-maghiar va trebui să devină slugitorul unuia dintre puterile mari, ce-l înconjoară, ba foarte probabil, va ajunge soarta Poloniei.

Rostul istoric al monarhiei habsburgice în centrul Europei este tocmai chemarea să scutească existența, dezvoltarea și fericirea multelor popoare mici, pe cari valorile vremurilor și întemplerarea sorții atotbiruitoare le-au adunat aici la un loc în basenul Dunării și prin văile prejmuitoare ale Carpaților.

În mijlocul duor împărății puternice, acest furnicar de seminții diferite, numai așa chip poate asigura mijloacele fericirii obștești, dacă fiecare parte se pătrunde de gândul imperioasei necesități a spriginirii împrumutate, a alianței sincere.

Prezumtă însă bunătățile, cari se revarsă asupra individului din încheierea puternică a societății, sunt resuscitate prin jertfirea multor libertăți absolute personale, tot astfel puterea și fericirea acestei compoziții de popoare, a monarhiei habsburgice, nu poate să izvorească de cât din jertfirea multor interese particulare ale singuraticelor națiuni pentru scutirea celui mai înalt interes, al existenței etnice.

Acest interes, singur comun și mare, bine înțeles, trebuie să-și afle exponentul său în alcătuirea statului. Exponentul este *dinastia*, care nu are altă chemare, de cât ca, înțelegând rostul istoric al statului, să *scutească deopotrivă toate semințiile* și să *scutură* dintr-unul și din altul din el. În acest înțeles, într-adevăr, pentru dinastia Habsburgilor este chestie de existență respectarea riguroasă a principiului versat în litere pe poarta Burgului *«iustitia Regnorum fundamentum»*.

Cum însă interesul comun al monarhiei habsburgice se scutește numai prin jertfirea multor interese particulare ale singuraticelor popoare și de aceea pentru mulțimile nepricepătoare ale cel mai apropiat, interesul cel mai particular este îndeobște motorul acțiunilor în viață, astfel se naște tendința ca exponentul interesului comun monarhiei să aibă la dispozițiunea mijlocul de putere sigur, neîndoelnic

și de așa proporții, ca fără hesitare să poată susține interesul comun al monarhiei în contra tuturor intereselor particulare, cari eventual chiar în alianță vremelnică între olaltă ar nisui a se valida în contul marelui interes comun, *existența etnică a semințiilor încheiate în Statul-Habsburgic*.

Acest mijloc de putere este *armata comună*, care numai astfel își împlinește misiunea sa istorică, dacă rămâne absolut neatinsă de sentimentul intereselor particulare ale diferitelor națiuni, ci mai vârtos va fi pătunsă numai și numai de marea *ideal al scutirii tuturor deopotrivă*. Căci aceasta este chemarea împărăției habsburgice în centrul Europei și dacă monarhia va perde din vedere această chemare, în acel moment ea își pierde și dreptul existenței sale. *Până când armata comună va fi scutul acestor chemări istorice a monarhiei*, până atunci va exista și imperiul Habsburgilor. În acest înțeles adevăr se cuprinde în vestitele cuvinte la adresa armatei habsburgice *«in deinem Lager ist Österreich»*.

Din aceste motive sufletele noastre au fost cuprinse de îngrijorare, când în cursul luptelor năvalnice, la cari s'a avântat o parte a nației ungurești cu scopul de a introduce în *armata comună sentimentul intereselor particulare ale rasei maghiare*, la înaltele locuri, unde se află adăpostit interesul comun, care dă monarhiei dreptul de existență, părea că se scapă din vedere acest interes comun și s'acceptează *principiul descompunerii*. Manifestul prea înalt adresat neamurilor împărăției din tabăra armiei obștești a dat însă dovadă, că genul cel bun al monarhiei habsburgice veghează.

În urmă contele Tisza István a primit autorizare să facă ordine în parlament și în țară. În deplină consonanță cu ideea fundamentală din manifestul împărătesc și cu pricepere pentru chemarea istorică a Statului-Habsburgic și astfel și a Ungariei, care face parte din acest stat, contele Tisza István, provocându-se chiar la istorie, a enunțat ca program al guvernării sale, între altele, *respectarea drepturilor naționalităților nemaghiare din patrie*.

Credincioși dinastiei și patriei noastre, loiali, cum ni-e firea, noi în sinceritate ne-am exprimat bucuria, că auzim cuvinte de acestea dela cârma statului, de unde, sunt acum peste treizeci de ani s'a refugiat înțelepciunea politică și s'a încuibat beția unui vis chimeric.

Știam noi și atunci, că trecerea dela starea inconștientă a bolnavului, care-și robise sufletul unei idei fixe, la sănătatea rezonului firesc, nu se poate face de odată și astfel nu așteptasem nici dela contele Tisza István îndreptarea momentană a stărilor bolnăvicioase din patrie. Ne-am exprimat bucuria pentru vorbele frumoase, ce, am auzit, *nu am voit să tragem la îndoială sinceritatea bunelor intențiuni ale ministrului premier de a readuce viața statului ungar în ogașele sale firești*, la care muncă bucurios se angajează întreg poporul românesc, dar totuși de altă parte cunoscând furia pornirilor năvalnice ale turbatului șovinism, în gândul nostru

rămăsese rezervată fireasca bănuială, că nici contele Tisza István nu va fi în stare să se facă stăpân peste valorile torentului unguresc, ci în cele din urmă el însuși va ajunge stăpânit de de acelea valuri. Pentru aceea am declarat, că vorbele sunt frumoase, *dar noi așteptăm faptele și am zis totodată, că vom continua munca grea și obositoare de a organiza puterile poporului nostru spre scopul, ca să-și croiască o soartă mai bună în astă patrie iubită*.

După a noastră credință a fost act de înțelepciune politică a răspunde cuviincios celui cu cuivință, cinstit celui cu cinste. Am dat pe față dorința loială și patriotică a poporului românesc de a contribui cu toate puterile sale la întărirea și înflorirea patriei comune și am întimpinat cu bunăcredință cel dintăiu cuvânt, care avea pretenția a se apropia de principiile singure mântuitoare pentru statul locuit de feluritele popoare.

Se pare însă, că rezerva noastră sceptică față cu enunțările noului guvern își află în curind justificarea. Contele Tisza István ajunge tot mai mult în contradicție cu acelea principiul de guvernament, cari fiind în consonanță cu rostul istoric al monarhiei habsburgice, pot să garanteze așezarea temeiului firm pentru clădirea măririi și fericirii patriei.

Nu ne supărase prea mult proclamarea din nou a ideii statului național ungar ori maghiar, — cum vrea adică s'o înțelegi, — căci în situațiunea dată abandonarea acestui admirabil clișeu de mândrie națională putea să fie însoțită de erupțiuni vulcanice, a căror provocare nu era nici decum în interesul acțiunii de pacificare.

Dar contele Tisza István merge deja prea departe în promisiunile, ce le face pentru mitigarea înverșunării opoziționale. În deosebi declarațiunile sale din urmă, privitor la înăsprirea controalei asupra școalelor nemaghiare *în interesul limbii ungurești* ne dă nou prilej să accentuăm din partea noastră trebuința de a organiza în chip sistematic și cu înțelepciune politică puterile vii ale națiunii noastre, care trebuie să opună rezistență de fier tuturor încercărilor de desnaționalizare.

Nu admitem absurditatea bilinguismului în școalele populare și protestăm în contra nedreptății, ce ni-se face prin aceea, că copilații unguri pot să învețe în școalele lor lucrurile jolitoare pentru viață, câtă vreme copilații nostri sunt martirisii cu învățarea unei limbii streine în contul tuturor celorlalte materii de învățământ.

Dacă chiar și contele Tisza István a beat din apa amănitoare a șovinismului utopic, va fi datorința *popoarelor nemaghiare ale Ungariei a-și strânge rîndurile*, a-și organiza și potența forțele și cu unite puteri intrând în luptă politică să pună stăvilă pornirilor pătătoase, cari sub masca naționalismului de stat vreau să readucă asupra noastră iobăgia medievală.

Dacă istoria și rezonul nu sunt în stare să clarifice pe bărbății conducători ai Statului-Ungar despre calea singură ducătoare la fericirea patriei

noastre, ne revine nouă, popoarelor nemaghiare din țeară, patriotica datorință să-i silim la recunoașterea adevărului, la urmarea binelui.

Suum cuique, — domnule contele Tisza István.

Austriacii în contrabancă Austro-Ungare. Se depeșează din Viena: *In ședința de azi a Reichsrathului deputatul Kommer în numele său și a mai multor colegi a făcut o propunere pentru despărțirea în două a băncii Austro-Ungare, așa că încă înainte de încheierea noului pact să se organizeze atât în Austria cât și în Ungaria bancă națională independentă*.

O afacere dureroasă.

Stările, în cari trăiește azi biserica și școala noastră, sunt cu totul neprielnice acestora. Și bine trebuie să se priceapă cărmaciul, care e chemat a le conduce pe acestea la limanul dorit prin viforul ispitelor, prin cari au să treacă aceste instituțiuni culturale. Ear poziția acestuia i-să îngreunează și mărește în momentul, când cei chemați a-i sta în ajutor, să ceartă și se sfășie între sine. Căci ce sunt altele neînțelegerile între preoți și învățători? Ear aceste neînțelegeri trebuie să pună pe gânduri pe fie-care român, care își iubeste neamul său.

De un timp încoace s'a pus în mișcare din sinul învățătorilor un curent, care stăruie într-un îmbunătățirea stării lor materiale. Și încă nime n'a venit să combată această pretențiune justă. N'a combătut-o, pentru-că nime nu l-ar lua în serios.

În împrejurările, în cari trăiește școala română de azi, mișcările de natură aceasta trebuie să ne pună pe grije, totodată trebuie reduse în ogașul lor cu o mare precauțiune. Și ce să întâmplă însă? Prin publicitate, adunări s'au alte ocaziuni li-să spune învățătorilor, că sunt niște oameni neastâmpărați, cari cochetează cu dușmanii școalei, și că ar dori să formeze stat în biserică! Învinovățiri, cari supără chiar și pe cel pătător, ne cum pe acela, căruia nici prin gând nu i-a trecut lucruri de natura aceasta. Ori li-să face această imputare, pentru-că recurg la organele statului, ca să-și capete amărta lor de plată, fiind-că un „amic al școalei“, nu voește să facă nici măcar aceea, ce ar putea face în acest merit? Dar, pentru Dumnezeu, doar n'am ajuns până acolo, că învățătorului să nu-i fie permis nici măcar a-se plânga, s'au a-ș pretinde plătuța sa?

Fiind stările aceste periculoase pentru biserică și școală, am scris articolul din chestiune, și nu că am avut mănăcărime de peană, ori din preocupățiune, după-cum afirmă dl „amicul școalei“ în nrul 201 al „Tribunei Poporului“.

Cu atât mai puțin n'am scris, ca să lovesc și ponegrese persoane, ci am scris în o afacere, ce ne privește pe toți deopotrivă. Și, după modesta mea experiență și cunoștințe, am căutat să spun adevăratul isvor al cauzei, care ne neliniștește. Că îi displace dlui „amic al școalei“, regret, dar n'am ce-i face. Pentru-că acest adevăr aruncă lumina, ca să se cunoască cauza, și cunoscându-se, să se saneze răul din partea celor competenți. Și eu eram cu mare recunoștință față de dl amic al școalei dacă discuta afacerea pe acest teren și nu pe cel personal. M'aș fi bucurat, ba chiar m'ar fi obligat în cazul, dacă, contrar celor susținute de mine, ar fi arătat cu dovezi, că mișcarea din chestiune provine din alte motive, și nu din cele susținute de mine. Căci în acest caz luam cu plăcere la cunoștință greșeala mea; și în loc de supărare, aveam o nespusă bucurie. Și aveam această bucurie, pentru-că eram absolvat de temerea, de care sunt cuprins azi față de răul, ce are să-l aducă aceste stări anormale din sinul bisericii noastre.

Ce face însă dl „amic al școalei“?

Ca și procurorul statului, scormonește, caută și celește printre șire, ca să afle ceva, ce lui îi convine, ca să te poată încrimina. Nu discută cauza ca atare, ci să face mai nainte, că nu știe și nu pricepe, și când colo, la urma urmelor, lovește cuiul în cap: dascălilor le trebuie *separatism* și că eu, fiind preocupat, m'am pus în serviciul acestei năluciri, în loc să-mi caut de buchile mele în școală.

Nu știu, datu — și-a seama de curentul pornit în sinul învățătorilor și de reproșurile, ce li-s-au făcut? Eu unul însă, care le cunosc de aproape, sunt de convingerea, că aplanarea acestora, este o afacere, care privește în locul prim școală: ear pe mine ca învățator, nu numai că mă interesează, dar am și o mare datorință, ce provine din iubirea de neam, ca să contribuie și eu cât de puțin la delăturarea acestui rău. Și apoi pentru această interesare să se supere pe mine dl „amic al școlii“, susținând că pasul acesta ar fi o *aberațiune ori grandomanie*? Ori nu cumva supărarea aceasta arată, că eu am pus degetul tocmai pe rană?

Că nu eu, ci dl „amic al școlii“ e preocupat, dovedește spusese d-sale când vorbește de gradul, ce-l ocupă preotul în parohie. Toți, cei-ce vor fi cetit cu atențiune și nepreocupați, vor fi înțeleși cu totul altcum, după-cum susține d-sa. Nu nisuița și dorul de a ajunge și învățătorul în Olimp, ci a ocupa o poziție alături de preotul de a munci în via neamului românesc.

E drept, că preotul are mai multe pregiuri. Dar și aceea e drept, că mulți oameni sunt în lume, cari au fost cei dintâi, și au devenit cei de apoi. Pentru-că împrejurările, în cari trăiește omul, foarte mult contribuie la înaintarea ori stagnarea lui. De aici cunoaștem casuri, unde învățătorul e superior preotului în știință, pentru aceea tot el e ținut de cenușotecă. De altcum ori cât de sus se crede a fi preotul, să nu se peară din vedere zisa Sf. Scripturi: „Tot, cel ce voește să fie mai mare între noi, acela să fie vouă slugă“.

În fine, să nu fiu invinovați din nou, că scriu două coloane întregi, de astădată pun punctul acel. I. G.

Kossuthiștii depun armele.

Evenimentul cel mai însemnat al zilei de ieri a fost fără îndoială frământările din sinul partidului kossuthist cari s-au terminat cu învingerea lui Kossuth asupra rășboinicilor, cari voiau continuarea luptei cu ori-ce preț înainte. Dieta n'a ținut ieri ședință, anume ca partidul kossuthist să se poată înțelege între sine. Atențiunea tuturor a fost îndreptată ieri spre tabăra kossuthistă.

Înainte de amiază așa zisa fracțiune pacinică alui Kossuth a ținut conferință, după-amiază rășboinică.

În decursul zilei ministrul preșe-

dinte a chemat la sine pe Kossuth și pe *Thaly*, conferând timp mai îndelungat cu dînșii.

Ședința partidului kossuthist a ținut dela 9 până la miezul nopții și rezultatul a fost că partidul a primit cu 46 voturi contra 27 propunerile fracțiunii de pace, care vor servi acum de temelie pentru restabilirea ordinii răsturnate în parlament. Hotărîrea s'a declarat de *obligătoare* pentru membrii partidului, prin urmare minoritatea va trebui să părăsească partidul dacă în contra acestei hotărîri ar continua obstrucțiunea. După atăta zarvă deci, guvernele-partide de kossuthiști *depun armele* după-ce s'au convins că nimenea în țeara aceasta nu se sperie de dînșii. Să-l vedem însă pe *Barabás* ține-se-va de cuvânt, căci astă primăvară la un banchet în Oradea-mare și-a dat cuvântul că atunci când ar trebui să desarmeze fără concesiune naționale — va depune mandatul. Să-l vedem. Am putea cel puțin zice: eată și un folos real al obstrucției.

Pentru sistarea obstrucției au votat:

Hilberth Károly, Bernáth Lajos, Molnár Ákos, Hentaller Lajos, Benedek János, Szalay László, Malatinszky György, Brázay Kálmán, Kovács Gyula, Farkas Balázs, Egry Béla, Barta Ferencz, Lukács Gyula, Hegedüs Károly, Horváth Gyula, Sztarmár Mór, Justh Gyula, Polónyi Géza, Chernel Gyula, Kállay Leopold, Barta Ödön, Kossuth, Ferencz, Kacsokovics Géza, Rákay László, Illyés Bálint, Beniczky Árpád, Babó Mihály, Mezőssy Béla, Reich Aladár, Madarász Imre, Endrey Gyula, Polczner Jenő, Tóth János, Sebess Dénes, Kapotsfy Jenő, Boda Vilmos, Bencs László, Pichler Gőző, Krasznay Ferenc, Veres József, Olay Lajos, Putnok Mór, Nessi Pál és *Thaly* Kálmán. Total 45.

Pentru continuarea obstrucției:

Kecskeméthy Ferenc, Sturman György, Rigó Ferenc, Koller Tivadar, Visontay Soma, Luby Béla, Luby Géza, Bizony Ákos, Rákosi Viktor, Gabányi Miklós, Balogh László, Réth Andre, Kálosy József, Pap Zoltán, *Thaly* Ferenc, Gaál Sándor, *Barabás* Béla, Mukits Simon, Lengyel Zoltán, Lubik Béla, Fáy István, Pozsgay Miklós, Leszkay Gyula, Marjay Péter, Bakonyi Samu, Makkai Zsiga, Papp Elek és Kelemen Béla. Total 28.

După-cum se depeșează din Budapesta ministrul președinte Tisza Lună

se va prezenta la audiență în Viena, ca să referizeze M. Sale despre noua fază, în cari au intrat lucrurile.

Pentru frații din Macedonia.

Eată expunerea de motive a dlui ministru Haret la proiectul de lege prin care se creează un fond de 600.000 de lei pentru construcțiuni de biserici și școli românești în Imperiul Otoman și pentru cumpărarea terenurilor necesare lor.

Printre populațiunile creștine din Turcia, neamul românesc constituie unul din elementele cele mai numeroase și mai înzestrate cu inteligență, capacitate și aptitudini de tot felul; de aceea el a fost obiectul unor continue încercări de desnaționalizare ce s'au urmat de mai bine de un secol prin Biserica și Școală. Procesul de desnaționalizare însă, deși a avut pentru neamul nostru consecințe păgubitoare, aruncând asupra lui vâlul unei culturi străine de tradițiunile lui, totuși n'a putut întuneca cu desăvîrșire în inimile românilor, conștiința originii și a naționalității lor. A întări la ei sentimentul național, a le inspira încredere în propriile puteri ale neamului, a fost grija noastră neadormită îndată după-ce România a devenit stăpână pe destinele ei.

De aproape trei-zeci și cinci de ani, printr'o acțiune moderată, dar stăruitoare, prin sacrificii potrivite cu situațiunea din ce în ce mai bună a finanțelor sale, România a susținut opera de regenerare a populațiunilor române din Turcia. Silințele noastre conduse cu patriotism și cu energie, au avut de învins la început cele mai mari dificultăți. Politica prudentă a Regatului Român a știut treptat să le înlăture și a reușit să alunge ori-ce umbră de îndoială ce s'ar fi putut arunca asupra sincerității scopurilor culturale urmărite de noi.

Dacă în împrejurările actuale a fost dat acțiunii noastre să culeagă oare-cari roade bine meritate și să vadă terenul ce i-se deschide de aci înainte, ceva mai liber, ceva mai lipsit de greutate și obstacole decât cel prin care a trecut până acum, aceasta se datorește încrederei de care ea se bucură, mulțumită faptului că ea este în Orientul Europei colaboratoarea tuturor factorilor de pace, de ameliorare și de propășire.

Pe de o parte Turcia a recunoscut interesul ce-l are de a protege elementul român atât de harnic și de fidel, apropiindu-și-l astfel încă mai mult, iar în simpatiile care ne leagă cu Românii din Imperiu, vede o cheazășie pentru dînsa și pentru menținerea păcii.

De altă parte, Puterile cele mai mari stăpânite de singura grijă de a menține pacea asigurând de opotrivă bunul trai tuturor populațiunilor din Macedonia, au constatat legitimația drepturilor și intereselor conaționalităților noastre.

Intrarea unui delegat român în comisiunea de reforme instituită pe lângă Inspectorul general al vilayetelor macedonene, alături cu câte un delegat al celorlalte naționalități, constituite pentru silințele noastre o dovadă îmbucurătoare a buneii lor îndrumări.

Dacă totuși prea mulți români se sfîșesc încă a-și mărturisi hotărît neamul, aceasta provine din faptul că ei nu erau tratați, din punct de vedere politic, pe picior de egalitate cu celelalte naționalități. Această grea situație numai în parte s'a îmbunătățit, căci rămân încă a se îndeplini de fapt consecințele legale firești a le recunoașterea existenței Românilor în Imperiul Otoman.

Noua fasă în care a intrat opera de rededeștere a conștiinței naționale printre frații noștri cere ca de aci înainte, să nu mărginim ajutoarele noastre numai la întreținerea personalului bisericesc și didactic român din Macedonia, ci să dăm acțiunii noastre un caracter de stabilitate, de temelnicie, prin construirea de localuri proprii Bisericii și școlii, potrivite cu misiunea înălțătoare ce au, și cu avântul ce sunt destinate a lua.

De aceea vă propun ca din escedentele anilor trecuți să se destine o sumă de 600.000 lei ca fond pentru construcțiuni de biserici și școli române în Imperiul Otoman și pentru cumpărarea terenurilor necesare lor.

Telefonul Sofia—București.

Linia telefonică Sofia-București, a cărei deschidere era așteptată cu nerăbdare, a fost inaugurată în ziua de 1 Decembrie st. n.

D-l Vasile Lascar, ministru de interne, acompaniat de d-l Berlescu, subdirectorul poștelor, Constantinescu inspector, Cotescu șeful de serviciu al exploatării telegrafo-telefonice, și Radacovici au plecat în acea zi

Romanul căsătoriei.

De Leo Tolstol. 10.

Soacra mea presida masa, și conversația era rezonabilă, ticită, ba chiar solemnă. Puținele vorbe ce schimbam pe furis, bărbatul meu și cu mine, întrerupeau în mod plăcut monotonia acestei lungi ședințe la masă.

Une-ori se'ncegea o discuție glumeață între mamă și fiu și se tachinau mutual; imi plăcea mult să ascult aceste glume, cari mai mult ca ori-ce revelau iubirea profundă ce una pe Tașiana Semionovna cu Sergie Mihailovici.

După prânz, mama noastră se instala într'un fotoliu mare în salon și tăia foile cărților sosite de curând; bărbatul meu și eu cetam cu voce tare sau treceam în odaia vecină unde era pianul.

Cetirăm mult împreună în primele luni ale căsătoriei noastre, deși muzica era, care ne făcea mai mult deliciu; ea deștepta în fiecare zi fibre noi în inimile noastre, și se părea că ne revelează pe unul în fața celui alt mult mai complet.

Dacă cântam piesele lui favorite, Sergie Mihailovici, mergea să se așeze pe divanul cel mai depărtat de pian de unde numai cu greu îl puteam distinge; printr'un fel de pudoare a sentimentelor se forța a-și ascunde impresiile ce producea muzica asupra lui; dar adese-ori, în momentul, când se aștepta mai puțin, mă ridicam dela pian în vârful degetelor și-l surprindeam improvisat, descoperam pe

fața lui trăsături de emoție și lucirea umedă a ochilor lui cari se forțau în deșert s'o ascundă.

Soacra mea adese-ori ne invidia văzându-ne la pian, între aceste credea că ne genează și se mulțumea să traverseze salonul cu'n aer grav, fără să ne privească, și afectând o indiferență profundă; dar știam bine că nimic n'o obligă să între la ea imediat și să se rentoarcă repede.

Seara, ne adunam toți în salonul cel mare și eu puneam ceaiul. Aceasta nu se'ntempla fără un sentiment de timiditate, căci de mai multă vreme presidam la distribuțiunea cestilor sub scutul samovarului. Mi se părea totdeauna că nu sunt demnă de această onoare, că eram încă prea tineră și prea zăpăcită pentru a întoarce robinetul unei urne de ceai, și pentru a pune paharele pe tava ce o ținea Nicolae în fața mea zicând:

— Acest pahar pentru Petru Ivanovici, acela pentru Maria Minișna. Apoi trebuia să mă informez dela sic-care:

„Ciail d-tale e destul de dulce?“ și în fine să dau zahăr mătușei și servitorilor cari eu meritat această distincțiune.

După-ce terminam, bărbatul meu esclama:

— Foarte bine, foarte bine, întocmai că o persoană mare!

Și aceste reflecțiuni imi măreau zăpăceala.

După ceai, soacra-mea făcea „paciencia“, asculta prorocirea Mariei Minișna, care da

cu cărțile; la urmă ne îmbrășișă, făcea semnul crucei asupra noastră și ne retrăgeam în apartamentele noastre.

Mai adese-ori stam de vorbă până la miezul nopții, și acestea erau cele mai plăcute momente ale zilei. Sergie Mihailovici imi povestea trecutul său, făcea planuri, une-ori filosofam, și ne forțam să vorbim încet, de tot încet, pentru a nu fi auziți, în fine pentru-ca să nu i-se raporteze Tașianei Semionovna că stam de povești, când ea ne ordonase să ne culcăm de vreme.

Une-ori ni-se făcea foame și mergeam încetișor la bufet, și grație complicității lui Nichita reușam să ne procurăm o gustare rece, pe care o duceam repede în odaia noastră, pentru a o consuma pe sub ascuns la lumina unei singure lumânări.

Trăiam ca străini în această casă veche, spațioasă unde domnea spiritul osteric al timpurilor vechi și al Tașianei Semionovna. Nu numai aceasta imi impunea respect prin prezența sa, ci întreg cercul ei, oamenii ei, bătrâna domnișoară nobilă, mobilele, portretele străbunilor, imi inspirau un fel de teamă, și mă făceau să simt că nu suntem tocmai la locul nostru în această casă și că trebuia să ne purtăm cu multă prudență și circospecțiune.

Acuma, când imi reamintesc această epocă descoperi că ordinea imuabilă și tirană a casei, această gloată de oameni curioși și neocupați, și mai multe alte lucruri

erau incomode și genante, dar această silinicie nu servea decât să mărească amorul nostru.

Sergie Mihailovici n'avea de loc aerul să fie contrariat de acest mers al lucrurilor. Din contră, părea a se sustrage dela tot ce l'ar fi putut nemulțumi.

Așa, valetul de casă al soacrei mele, Dimitrie Sidoroff, fuma cu multă plăcere din pipă. În fie-care zi după prânz, când noi eram în salonul de divane, se furișă în cabinetul bărbatului meu și fura tutun din sertarul mesei. Trebuia să vezi cu ce veselie comică, Sergie Mihailovici se apropia în vârful degetelor simulând o mare spaimă, clipind din ochi și făcând semn cu degetul, imi arăta pe hoțul, care nu presupunea de loc că era supravegheat.

Și când Dimitrie Sidoroff eșa din cabinet fără să ne observe, bărbatul meu mulțumit de a constata că totul a trecut așa de bine, mă îmbrășișă zicându-mi: „Ești o perlă!“

Une-ori această liniște, această blândete mă supăra, nu remarcam că eram prețioasă și bărbatul meu mi-se părea slab de caracter.

„Intocmai ca un copil mic care nu îndrăznește a arăta că are voință!“ imi ziceam.

Intr'o zi când îi reproșam ecesul de indulgență, imi răspunse:

— Ah! amica mea, poate fi cine-va nemulțumit de ori-ce lucru, când e atât

dimineața la Giurgiu, de unde trecând Dunărea, s'au dus la Ruscic.

La debarcader d-l Lascar a fost primit de d-l Popoff, ministrul bulgar al lucrărilor publice, și Stoianovici, directorul general al pustelor bulgare.

Imediat după sosire s'a celebrat un „Te Deum“ în biserica catedrală, iar la ora 1 a fost un dejun la hotelul Isla-Hané.

Linia telefonică este condusă pe sub Dunăre printr'un cablu subfluvial. Cablul cufundat la Giurgiu trece prin insulele Cioranu și Veriga, pe care se află instalate linii aeriene în lungime de 1240 metri. În Bulgaria a fost de asemenea construită o linie aeriană din fir de bronz între Ruscic-Sofia-Pilipopol, Sofia-Varna și Sofia-Șumla.

Lucrările executate pe teritoriul român au costat inclusive cablul subfluvial la vr'o 30.000 lei.

Linia a fost inaugurată de către M. Popoff, ministrul lucrărilor publice aflător în Ruscic, prin următoarele cuvinte:

— Hallo! București! Hallo!
D-l Brătescu, inspector general, care se afla în biroul tehnic instalat în București a răspuns.

D-l Popoff a zis apoi românește:
Trăească România! și a urât inspectorului, ca să poată executa și în viitor asemenea lucrări perfecte.

Inercarea liniei s'a făcut de altminteră în seara de 30 Noemvrie.

În ziua de inaugurare (1 Dec.) pe la ora 1 fu chemat Ciolac cu banda sa în biroul tehnic și a cântat câte-va piese, cari au fost auzite până la Filipopol. În sofia eânta o musică militară, care se auzia până în București.

La banchetul din Ruscic alături de fie-care conviv se afla pe masă un aparat, prin care se putea auzi întreg concertul.

Ciolac a cântat întâi imnul național bulgar: „Șumi Maritza“. Cei din Ruscic aplaudau și aplausele se auziau până în București, Ciolac a mai cântat imnul regal român și „Deșteaptă-te Române“.

Reuniunea română de musică și cântări în Arad.

Domnii, cari doresc a se înscrie membri la reuniunea română de musică și cântări din Arad, să binevoiască a se prezenta Duminecă în 23 Noemvrie (6 Decemvrie) a. c. la orele 11 a. m. în sala de învățământ a școlii populare de fetițe de lângă biserica catedrală. Se vor discuta și stabili statutele și se va alege comitetul provisor al reuniunii. Cu aceeași ocaziune se va face înscrierea în cartea membrilor.

Arad, 20 Noemvrie v. 1903.

Vasilie Golduș.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 5 Decemvrie n. 1093.

— **Căderea lui Körber.** Să scrie că în lupta dintre ministrul president al Ungariei și al Austriei, ar fi perdut cel din urmă. După cum se presupune curtea a decis căderea lui Körber. O foaie din Praga, care anunță ca sigură căderea lui Körber aduce deja și numele succesorului acestuia, După aceasta noul ministrul president austriac va fi contele Cuodenholen, locșitorul Austriei de sus.

— **Cumnatul principelui de coroană a murit.** Se telegrafiază că contele Rudolf Chotek, fratele contesei Hohenberg, adevă al soției moștenitorului de tron Francisc Ferdinand, a murit.

— **Nuntă cu sfîrsit tragic.** Luna trecută în 14, a fost nuntă în Covăsint. După datina străveche fost-a acolo aproape întreg satul. Înspre seară după ce s'au mai încălzit spiritele ca de regulă a izbucnit bătăle între făcăt. Mai nenorocit a pățit-o făcăul Todor Rus pe care l'au tocat în cap. Rus în urma loviturilor primite, eră a murit ș'acum Iuon Alexă și Marian Dresușan sunt luați la răspundere pentru-că dîșii Par fi lovit pe nenorocitul Rus.

— **Natalia la mormintul regelui Alexandru.** „Piccolo“ din Triest, anunță că exregina Serbiei, Natalia, în zilele acestea a fost în Belgrad. A cercetat mormintul nenorocitului ei fiu, Alexandru, unde s'a rugat liniștit, apoi a depus o coroană.

— **Ministru pe eșafod.** Din capitala Coreei transpiră o veste, că împăratul a executat pe ministrul său de război Likito, pentru că n'a îngrijit îndestul de instrucția armatei.

— **Aniversarea morții lui Nicolae Bălcescu.** Duminecă s'au împlinit 51 de ani de la moartea lui Nicolae Bălcescu, încetat din viață la 16 Noemvrie v. 1852 la Palermo. Reproducem din „Schite din literatura română“ de d-l prof. N. Iorga, următorul fragment relativ la sfîrsitul lui N. Bălcescu: „Cererea de a-și mai vedea odată pămîntul iubit îi fu refuzată, însă și nenorocitul se întoarse să-și caute între străinii locul de agonie. Gonit de clima prea aspră pentru el a Neapolei, refugiat în țeara de lumină și de cer albastru a Palermului, moartea vine să-l prindă aicea, trei săptămîni după sosirea lui, 16 Noemvrie 1852, în hotelul Trinaeriu. Când mai târziu, după împlinirea în parte măcar a visului său de aur, o misiune română veni să-l ridice oasele pentru a le duce în țeară, ele durmeau de mult amestecate cu cenușa comună, în cimiterul sêracilor de la Palermo. D. N. Ionescu, trimisul nu aduse decât testamentul și puținele lucruri rămase de el“.

— **Principile Bulgariei despre Regele Carol.** Principele Ferdinand al Bulgariei,

într'un interview acordat unui colaborator al ziarului „Lokalanzeiger“ din Berlin, se exprimă astfel despre Regele Carol: Glumele ce s'au făcut pe socoteala mea, nu mă amusează; însă toți acei, cari au comentat munca mea în mod glumeț, ar trebui să vie aici, în Bulgaria, unde poate își vor numi numai „Coburgul“ Bulgariei. Acela care vi-sitează acum România, vede ce a făcut Regele său pentru popor. Regele Carol a obținut acest colosal succes, străbătând drept înainte calea sa, supunînd-se numai conștientăii sale, fără să ia în seama criticile, și menținîndu-se liniștit și mai presus de partide. Fie-care suveran din Balcani — a urmat prințul — ar trebui să ia exemplul de la el“.

— **Conacul vechiu.** Se depeșează din Belgrad că guvernul a hotărît să transforme Conacul vechiu, în care s'a întîmplat înfiorătoarea tragedie, în cancelarii. Tot în aripa aceeași își vor avea funcționarii de curte locuirițele.

— **Schimbare de local.** Renumitul dentist *Morgenstern* Gyula și a strănutat locuința de ordinație (tragerea de măsele, plombare, măsele singuratică șire de dinți, coroană de dinți de aur măsele cu rădăcini etc.) în Arad, *Piața Andrassy Nr. 15.*

— **Kún József.** Asortiment mare de donuri ocazionale și de nuntă, giuvergiu și optician. Magazin de ceasornice elvețiane.

Atelier propriu de obiecte de aur, argint și giuvericale.

Tot felul de obiecte de aur, argint și giuvaericale se primesc în atelierul meu și se reparază conștientios.

Magazin bogat de ochelari. Servire promptă, prețuri ieftine.
Arad, Piața Andrassy 17 (Palatul Reinhart) înainte de asta Gaal Lipót fia.

— **Recomandăm atențiunii p. t. public** prăvălia de modă alui Nadler Alajos (Arad, Piața Andrassy Nr. 6) și în special secția separată a mărlurilor de Crăciun, unde se poate cumpăra în prețuri foarte reduse, așa zicînd de jumătate.

— **Cea mai nestrucăcioasă cremă** pentru înfrumșetarea tenului e crema de flori de iliac, un borcan costă 1 cor.

Pudră de flori de liliac 1 cutie 1 cor.
Sapun de flori de liliac bucata 70 fil.
Pasta Iuno 2 cor.
Pudra Iuno 2 cor.

— **Mijloc sigur** contra durerilor de stomac, a sgărciturilor și a catarurilor de stomac, contra boalelor învechite de stomac și contra lipsei poștei de mîncare, pe urmă un mijloc sigur purgativ fără dureri: e ceaiul întăritor de stomac al farmacistului Kossuth. O cutie de probă 1 cor. 20 fil., o cutie de probă 2 cor.

— **Contra guturaiului, tusei, răgușelei, flegmei și a afecțiunilor laringilor** are un efect miraculos pastilele de pept Senega. Se pot găsi în farmacia „Verg-Maria“ alui Kossuth, în Arad, Piața Boross-Beni 150 (casa Dengl)

Bibliografie.

— „Luceafărul“, revistă literară, apare la 1 și 15 a fie-cărei luni în Buda-pesta. Anul II Nr. 22 din 15 Noemvrie n. 1803 are următorul sumar: Octavian Goga: Familia Mocsonyi. — Maria Cunțan: Sonet. — Dr. Sextil Pușcariu: Despre Maria Cunțan (conferință). — Al. Ciura: Lalage. — Dr. Gh. Alexici: Pagini din trecut. — † Zaharie Boiu — Emerich Mardach: Tragedia omului. — George Murnu: Pentru'n cântec (poezie). — Cronica. — Bibliografie. — Poșta redacției.

— „Sămănătorul“, revistă literară săptămînală, apare în București, Str. Regală Nr. 6. Anul II. Nr. 46 din 16 Noemvrie v. 1903 are următorul sumar: N. Iorga: Eminescu și generațiunea de azi. — Ecaterina M. Sadoveanu: Cu ochi pierduți... (poezie). — N. Macedoneanu: Viața din Albania (dintr'o excursiune în munții Ohridei) — Vasile Pop: Partizanul „Presei“ (Schită). — N. Iorga: Contra tînguiriilor dluî Tocilescu (I) — V. P.: Notițe literare.

Red. respons. Ioan Russu Șirianu.
Editor Anrel Popovici-Bărelanu.

INSERTIUNI ȘI RECLAME.

Declarațiune.

Institutul de credit pe pămînturi în Sibiu (Nagyszebeni Földhiteintézet) în urma unui anunț apărut în „Aradi Közlöny“ Nr. 278 din 27 Noemvrie sub Nr. 2468 sub titlul „Cancelaria din Arad alui Berger József“ prin aceasta aduce la cunoștință publică, că numita firmă n'are reprezentanța institutului de credit și pămînturi, că mijlocește numai împrumuturile clienților cari s'adresează către dînsul.

Din încredințarea direcțiunei institutului de credit pe pămînturi:

57 2-3

Szűcs F. Vilmos.

Candidat de avocat

se caută în cancelaria d-lui Dr. N. Oprean, în N.-Szt.-Miklós. Cei cu pracsă vor fi preferiți.

Doritorii să se adreseze direct.

38 2-9

Viță (Iosă) de vie,

soiurile cele mai bune, se găsește de vînzare la

Franz Weiser, Versecz

Viță clasa I costă 20 fl. mia

„ „ „ II „ 15 „ „

„ „ „ III „ 10 „ „

Toate aceste (lose) sunt așa zisa legovară, care nu se altoiește. 53 2-4

de fericit cum sunt eu! E mult mai ușor a ceda decât a supune pe alții voinței noastre, am făcut această descoperire de mult; nu e nici o situație în care n'al putea fi fericit.

Și suntem atât de fericiți că mi-e imposibil să mă supăr; nu pot găsi nimic rău în aceste momente, nu vîd de căt partea caraghioasă a lucrurilor și aceasta mă face să rid. Mai presus, de toate să nu uităm, că „cel mai bun“ e inamicul binelui.“ Dar crede-mă când îți spun că ascultînd o parte de sonet, când cîntec o epistolă, când me deștept, mi-e frică... mi-e frică fiind-că trebuie să-mi zic, că oare-cari lucruri s'ar putea schimba în viața mea, pe când nu pot avea nimic mai de preferat ca momentul present?

Îl credeam, fără să-l înțeleg; eram și eu fericit, dar mi-se părea că toată lumea a fost odată în viață așa ca mine și cu toate acestea credeam că există o altă fericire, care fără îndoială nu era mai mare, dar care era alta.

Așa trecură două luni, apoi veni iarna cu frigul ei și troenele de zăpadă, și puțin câte puțin, deși soțul meu era mereu cu mine, începeam să mă simt singură, mi-se părea că viața se repetază; că numai găsim nimic nou în el sau în mine și din contră reveneam fără încetare la aceiași pași.

Sergie Mihailovici consacră mai mult timp afacerilor sale ca 'n trecut, și pentru a doua-oră credeam, că descoper în su-

fletul lui o viață a parte, în care nu mă lasă să pătrund.

Liniștea lui nealterabilă mă enerva. Afecțiunea mea pentru soțul meu nu se micșorase, amorul său mă ferecea și acum, dar sentimentul meu nu mă câștiga în intensitate, rămînea staționar și simțiam că încolțește în inima mea, pe lângă amor, o dorință nouă, care mă neliniștea.

Fericirea de a iubi nu mă mai îndestula; destul avusesem din această viață liniștită, îmi lipsea mișcarea, amorul meu era setos de emoții, de primejdii și de sacrificii.

Aveam un prisos de forță, care nu găsea destulă activitate în această viață pacinică, câte-odată cădeam într'o crîșă de plictiseală pe care mă forțam s'o ascund în fața lui Sergie Mihailovici, ca pe un lucru rău, alta-dată eram cuprinsă de accese de gingășie și de veselie nebună care speria pe bărbatul meu.

El observă înaintea mea această stare anormală și-mi propuse se petrecem iarna la oraș; dar eu îl rugam să nu schimbăm nimic în modul nostru de traî, de frică să nu distrug fericirea noastră.

În realitate eram fericit; dar sufeream fiind-că această fericire nu mă costa nici o forțare, nici o jertfă, cu toate că se agita în mine o forță care reclama activitate și ocazia să mă devotez.

Iubiam pe bărbatul meu și știam că eram totul pentru el; dar mi-ar fi plăcut să vîd lumea întreagă opunîndu-se dra-

gostei noastre pentru ca să triumfe prin toate obstacolele! Spiritul și inima mea erau satisfăcute, într'acestea simțeam ferbînd în mine o sevă de tinerețe, o lipsă de activitate care nu se putea satisface.

De ce mi-a propus să mergem la oraș, chiar dacă am dorit? mă întreba!

Dacă nu mi-ar fi făcut acest ofert, aș fi înțeles poate că această dorință nebună care mă turmenta e o primejdie, și că sacrificiul ce-l reclamam mi-se prezenta sub această formă: înăbușind toate aceste sentimente amețitoare. Dar, fără voia mea, planul unui restimp petrecut la oraș, era singurul care mă putea salva de urîtul care 'mi stăpînea sufletul, deși îmi era rușine la ideea că pentru a îndeplini un copriciu al meu, vin să-l smulg pe Sergie Mihailovici dela tot ce iubește.

În mijlocul acestor esitări, timpul trecea zăpada acoperea casa noastră cu un strat din ce în ce mai des, și noi rămăserăm mereu între noi, mereu aceleși persoane față 'n față; în vreme ce aici jos în lumina și sgomotul orașului, o învîlmășeală de oameni trăia, suferia, dispărea fără să bănuască existența noastră, care curgea nevăgată în seamă.

Suferiam mai ales, simțînd că'n fie-care zi, lanțul obiceiurilor ne ținutua mult mai solid de această viață monotună, care trecea după un șablon, pe care nimic nu-l putea schimba, și că însuși amorul nostru devenea sclavul acestei ordine de lucruri pacinice și imuabile.

Așa dimineața eram vesel, la prînz luam o atitudine respectuasă și seara aparțineam gingășiiilor.

Mă gândeam în mine:
„Că o asemenea viață poate fi, cum mi-se spunea, bună și onestă, vedeam bine aceasta, dar aveam tot timpul de a duce această ecsistență, pe cătă vreme forțele noastre actuale reclamau o altă viață.“

Aveam necesitate de a lupta, voiam ca viața mea să fie inspirată prin sentimentele mele ear nu ca sentimentele mele să fie rezultatul modului meu de traî.
Mi-ar fi plăcut să prind pe Sergie Mihailovici de mîna, să-l conduc la marginea unei ripe și să-l zic: „Încă un pas, și mă rostogolesc în abis; o singură mișcare și sunt perdută“, — și ca el palid, să mă prindă în brațele sale robuste să mă susțină de-asupra prăpastiei pîna când inima mea ar îngheța și în fine să mă ducă unde i-ar plăcea lui.

Această stare morală influența asupra sănătății mele, escitîndu mi nervii.

Într'o dimineață mă simțeam mult mai energic de obicei, când Sergie Mihailovici se reîntoarse din turneul său de cîmp destul de rău dispuș, ceea-ce i-se întîmpla rar. Îl observai imediat și-l întrebați ce i-sa întîmplat; dar îmi răspunde că nu merită osteneala să-mă mai povestească.

Trad. de: Lucreția Russu Șirianu.
(Va urma).

Indată efect surprinzătoriu!

Nou! Jahner-Crème fără grăsime. Nou!

Mai nou product higienic pentru infrumșetarea și nobilitarea pielii.

Efectul indată fără esemplu consistă prin aceea, cămă pelea obrazului, prin aceeași ușoară încordare, consistă asemenea unei netezimii de marmor alb și finetă, care acū nicî prin un alt mijloc de infrumșetare nu s'ă dobîndit.

Un mijloc de infrumșetare prin însușirea aceasta cum e Jahner.

Crème fără grăsime agitează în tot locul o senzațiune însuflețită. Mai perfect pe terenul pentru îngrigirea infrumșetării. Nesticăcios! În moment efect.

Pe timpul întrebunțării dispar peste galbene, hube de infrumșetării, bubițe, sgrăbunțe și altele pentru necurățirea pielii.

Netezește sbărețuri și semni de bubat, acordă însuși la persoane mai bătrâne o culoare de obraz jună proaspătă și grațioasă; obrazul, grumazul, brațele și mâinile conservă o frumșetă frapantă și o culoare dragostoasă.

Jahner-Crème fără grăsime s'ă poate mai virtos ziua cu succes a se întrebunța. Nu conține nici argint viu, nici plumb. 1 tegulă 1 coroană.

Jahner săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea pielii, este liber de orice aspreț și exercită influința cea mai binefăcătoare asupra pielii. La întreținerea Jahner-pomadai trebuie mai întâiu să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadai se menținează foarte esențial. 1 drb. 60 fileri.

Jahner pudră. Jahner-pudră este nedisputăver non plus ultra a tuturor pudrelor. Este un pudră pentru bal, salon, de toate zilele precum și pentru infrumșetarea pielii, care are însușirea nu numai de a acoperi, ci este și absolut nesticăcios. Jahner-pudră este un product perfecționat, care în privința bunății și a nepernității este asemenea ori-cărui pudră indigen și din țări externe. Pentru blondine s'ă ia: rosa sau alb; pentru brunete (chamois, galbeniu) rosa sau alb. 1 șatulă 1 coroană.

Jahner apă de gură. Cel ce-și spală gura regulat scara și dimineața cu Jahner apă de gură nu va avea nicîcând dinți găuroși și delatură durerea de dinți. Nu se poate destul recomandă la carne burețioasă și dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcini clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângeroase. Contra putrezirii cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 coroană 40 fileri.

Jahner pasta de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele cari întreținutează pasta cu săpun continuatoare, au la marginea dinților o penatră acru cafeniu deschis; carnea dinților e moale și ușor sângeroasă! Este dară a se recomanda tuturor, cari țin la valoarea dinților sănătoși și frumoși Jahner pasta de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner pomadă pentru creșterea părului. 1 Tegulă 2 coroane.

Jahner esență de păr. Aceasta întărește perii deja clătinați, înaintează în mare măsură creșterea și contribuie hotărît la deplina înlăturare a mătrețel din cap. 1 sticlă 1 coroană 60 fileri.

Jahner vâpșeală de păr. Resultat reușit! Nu decolorează! Culoare naturală a părului! Cel mai non nesticăcios mijloc care indată după prima întreținere recăștigă culoare naturală a părului încăruntit, alb și roșu, precum părul din barbă și sprâncene, după ce a brunetă și neagră sau blondină. Aplicarea este foarte simplă și este alăturată în instrucțiunea în fiecare etui. O neisbândă a coloritului după precisa instrucțiune de întreținere de sigur nu întâmplă.

La cumpărare să se spună apriat ce culoare se poștește (negru, brunet sau băl) pentru părul arunjit. Un carton 4 cor.

Jahner apă blondină. Părul nu prea frumos băl, roșu și brunet s'ă poate în timp foarte scurt băl-auriu colora. Apa blondina este pe deplin nesticăciosă, fluidă și fără miros, care nu colorează nici pelea, dar nici pănzăturile albe. 1 sticlă 4 coroane. Părul alb nu s'ă poate cu apa blondina colora. Pentru părul alb se convine numai Jahner apă de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă. Bomboane de Dr. Oppolzer. Un mijloc foarte aprobat contra catarrhului a organelor de respirat, contra tusei, răgușelii, contra gâdelării în ghit, catarrhului de plămâni, a respirației grele. 1 șatulă 80 fileri.

Fluidul pentru Rheumatism și Gicht a lui Dr. Hoffmann. Un mijloc aprobat încă de mulți ani contra Gichtului, Rheuma, durerii de nervi, Neuralgia, Rheuma, în musculi, Exudate, Ischias, Serăn țirea unor membre, înțepenirea musculilor și coardelor chilavitorilor și durerilor din crucea spatelui. 1 sticlă 80.

Pilulele curățitoare de sânge a lui Dr. James. Pilulele acestea curățesc sângele, iritează activitatea mătelor și înaintează mișcarea scaunului, depărtază toate sucurile rele, ferea stricată și rămășițele rămase din alte betesuguri. 1 boiță 80 fileri.

Balsam de Dr. James. Balsamul acesta încălzește rânza și sângele îngreoiat, depărtază acriciunea, flogma și ferea superfluă și prin aceasta produce o mișcare proaspătă, prin urmare aduce mișcarea rânzei (stomacului) în mișcare nouă și exercită pofta la mănecare și beutură. Balsamul acesta depărtază vânturile, sporește activitatea intestinelor, delatură ridicarea din stomach, amărăciunea, greata de cap și amețiala. 1 sticlă 80 fileri.

Unsoare de rîie a prof. Kaposi. Această unsoare se aplică cu bun rezultat nu numai la rîie ci și la tot felul de excreșcenții a pielii. 1 tegulă 1 coroană.

1036 25 25

Comandele să se adreseze la

RUDOLF JAHNER, apotecariu.
Temesvár-Fabric strada principală Nr. 70.

Imprumuturi de bani pe amortisare

mijloace pe lângă condițiile cele mai avantajoase, pe moșii și case în orașe cu 4,3, 4,5 și 5% și amortisare de

20, 25, 30, 50 de ani,

adecă în camătă e socotită atât camătă cât și amortisarea din capital.

Principiul meu e îndestulirea M. On. public, care vrea să facă imprumuturi ipotecare.

Imprumuturile se plătesc în bani gata, scrisorile ipotecare se plătesc cu valoarea lor nominală. Spese prealabile nu sunt, tacsele mi le socotesc ulterior.

Pentru deslușiri mai detașate a se adresa la

HERZOG SÁNDOR

Arad, strada Weitzer-János Nr. 15, ușa 7.

Înainte de a vă cumpăra hainele de lipsă

Mergeți de vedeti!!

Bazarul de haine pentru bărbați, băieți și copii alui

Frank Leo,

ARAD,

Andrássy-tér n-rul 9 (vis-à-vis cu noua biserică minorităților) unde, pe lângă prețuri avantajoase, sunt îngramădite pe sama publicului haine impozant de multe. Îmi iau voia o înșira următoarele:

Haine de toamnă p. băieți: de 12—17 ani.

Haine de șeviot, bun	10 cor.
Haine de școală, foarte tari	11—14 "
Haine de camgarn fin, deosebite culori	15—18 "
Haine moderne, execuție frumoasă, dela și mai sus.	20 "

Haine de toamnă p. copii: de 3—12 ani.

Haine cu 2 șire de nasturi	5—6 cor.
Haine Loden bun	7—8 "
Haine Loden veritabil de Zsolna	10—11 "
Haine de camgarn fin, specialitate, croitură modernă	12—14 "

Haine de toamnă p. bărbați.

Haine de șeviot	16 cor.
Haine mai fine șeviot	18—20 "
Haine de camgarn, cal. mijlocie	22—26 "
Haine din Loden veritabil de Zsolna	28—30 "
Haine de tot fine din camgarn modern	32—38 "
Specialități din cel mai fin camgarn frances.	40—48 "

Paltoane p. bărbați.

Din șeviot sur-închis, buzunare moderne	20 cor.
Din camgarn f. fin	28—36 "
Din șeviot double (d. toamnă)	25—44 "
Specialități: șeviot și camgarn, calitate I.	44—50 și mai scump.

20 3—10

Principii solide!

Clase după măsurile deosebite!

Serviciu prompt!

În atențiunea damelor.

Care dorește să-și procure cu prețuri colosale de reduse materie bună de vestiminte, bercheturi, pănzeturii de spălat și cearș furii de iarnă să nu intrelase a visita magazinul ocașional al lui

Hoffmann Sándor

unde resturi se pot căpșta în prețuri aproape de jumătate, iar alte haine de isrnă în prețuri foarte favorabile.

HOFFMANN SÁNDOR, în colțul pietii Libertății,
Edificiul Teatrului.

Telefon pentru oraș și comitat Nr. 10. 54 1—10